

Biofos er blandt de virksomheder i vandbranchen, som påpeger, at skrappe miljøkrav ville give et økonomisk incitament til at blive mere bæredygtige.

Foto : Michael Rothenborg

Vandbranchen til politikerne: Stil skrappe krav til os

Med skrappe krav til f.eks. lattergas og fosforudnyttelse kunne der komme mere gang i bæredygtighed og teknologiudvikling. Samtidig skal man dog også fjerne barrierer og strømline støtteordninger, understregede branchen på Dansk Miljøteknologis topmøde.

Michael Rothenborg

30. jan 2020 06:15

Vi vil have skrappe krav, men til gengæld skal I også give mere fokuseret og langsigtet støtte til teknologiudvikling og fjerne barrierer for bæredygtighed.

Og så er det nødvendigt med en central rådgivningsenhed, der skal sikre, at kommuner og forsyninger har adgang til relevante erfaringer med pesticider og andre problematiske stoffer.

Det var de mest markante anbefalinger fra vandbranchen til politikerne efter diskussioner på [Dansk Miljøteknologis klima- og miljøtopmøde tidligere på ugen](#).

»Det er politiske krav i form af målsætninger, ny regulering og målrettede økonomiske incitament, som driver teknologiudvikling og den grønne omstilling. Her har vi brug for, at regeringen og folketing kommer op i et højere gear, hvis Danmark skal generobre en førerposition på f.eks. vandområdet,« siger Jørn Jespersen, direktør i Dansk Miljøteknologi. Han peger på en klimaneutral vandsektor og genvinding af fosfor som eksempler.

Både Dansk Miljøteknologi og andre aktører i branchen understreger, at eventuelle skrappe krav bør gå hånd i hånd med et [generelt fokusskifte i statens syn på vandsektoren: fra kortsigtede besparelser til langsigtet innovation](#).

Ingen økonomiske incitament

Teknisk direktør i [Unisense](#) Mikkel Holmen Andersen kom med et illustrativt eksempel på problemer med manglende krav:

Lattergas udgør typisk omkring 50 procent af CO₂-belastningen fra spildevand, og der er ifølge Mikkel Holmen Andersen næsten 40.000 videnskabelige artikler, der beskriver problematikken.

Unisense udviklede allerede i 2006 første udgave af en sensor, der kan måle lattergas i spildevand. Men virksomheden tjener primært pengene i udlandet, bl.a. Holland – ikke i Danmark.

»Der er ingen økonomiske incitament til klimavenlig rensning af spildevandet herhjemme,« sagde Mikkel Holmen Andersen på topmødet.

»Vi er noget, der ligner verdensmestre i driftsøkonomisk rensning. Vi burde også være verdensmestre i klimaneutral rensning. Men trods viljen bliver forsyninger tværtimod økonomisk straffet for at investere i f.eks. vores lattergas-sensor – fordi der ikke er noget krav om det,« sagde han.

Og det rammer ikke kun Unisenses hjemmemarked, men også eksportmulighederne:

»Hvis jeg havde to-tre fuldskala-cases i Danmark, kunne jeg få mere gang i eksporten,« vurderede han.

Drives ofte af bæredygtige ildsjæle

Udviklingschef hos EnviDan Jeanette Agertved Madsen bakkede op om Mikkel Holmen Andersens pointer i sit indlæg om barrierer for udvikling af ny teknologi.

»Det er ofte, at der udvikles ny teknologi, som ikke kommer i brug. Eller som kun kommer i brug som følge af ildsjæle, f.eks. hos forsyningsselskaber med ambitiøse visioner, der godt vil være mere bæredygtige. Der mangler økonomiske instrumenter som f.eks. CO2-afgifter og anden direkte regulering, der kan fremme ny teknologi langt mere – hvilket også vil være en fordel for eksporten,« sagde hun:

»Tænk bare på, hvilken effekt den første Vandmiljøplan havde tilbage i 1990'erne. Danmark blev verdens bedste til at rense spildevand for næringsalte og til triple helix samarbejde (mellem myndigheder, private virksomheder og universiteter, red.) - takket være en direkte regulering med høje krav.«.

En anden barriere er, at egenfinansieringen til teknologiudvikling er for høj.

»Det vil efter alt at dømmes være bedre, hvis støtten gik til færre projekter, og støtteprocenten var højere,« sagde Jeanette Agertved Madsen – uden at nogen i forsamlingen protesterede. Der blev tværtimod nikket ivrigt.

Ufokuserede støtteordninger

En af dem, der bakkede op, var udviklingschef Dines Thornberg fra Biofos:

»Støtteordningerne virker lidt ufokuserede i øjeblikket. Det ville formentlig være mere effektivt med færre projekter og større støttegrad,« sagde han.

[Biofos er blandt de få danske spildevandsvirksomheder, der har Unisenses lattergas-sensor installeret.](#) Men som Dines Thornberg konstaterede, har man stadig ikke styr på, hvordan man reducerer lattergassen effektivt. Bl.a. fordi der mangler incitamenter til at gøre det – noget, som [Dansk Miljøteknologi tidligere har rejst politisk.](#)

På samme måde er der ingen direkte krav til, at man skal genbruge fosfor fra processen – hvilket medvirker til, at man halter bagud, når det gælder målopfyldelsen, [som WaterTech tidligere har beskrevet.](#)

»Hvis der var krav til fosfor, så havde vi et økonomisk incitament til at gøre mere ved det,« sagde Dines Thornberg.

Teknologicer og drikkevandsrådgivning

Jørn Jespersen lovede at tage indsparket om ændring af støttereglerne med til et møde om Miljøministeriets [MUDP-pulje](#). Han foreslog, at der blev oprettet et egentligt teknologicer i ministeriet – hvor to-tre medarbejdere fik til opgave at hjælpe klima- og miljøteknologier på vej.

»Sådan et center skulle identificere og fjerne lovgivningsmæssige og administrative barrierer for teknologiudvikling. Det skulle ophæve eller i hvert fald reducere silotænkning,

etablere nye incitamenter og nye, mere hensigtsmæssige afgiftsstrukturer,« sagde Jørn Jespersen.

Ideen fik dog ikke fuld opbakning. Der var mere klar tilslutning til Dansk Miljøteknologis forslag om en central rådgivningsenhed under Miljøstyrelsen, som kan sikre, at kommuner og forsyninger har adgang til relevante erfaringer om best practice i håndtering af drikkevand – samt sikre høj kvalitet i sagsbehandlingen.

Sådan en enhed kan placeres hos styrelsen selv, hos regionerne eller måske i regi af vandsektoren selv.

Klimapartnerskab ser på lattergas

Under alle omstændigheder bliver det mere presserende om bare få uger. Der får man nemlig resultaterne af Miljøstyrelsens såkaldte [massescreening af pesticider](#), hvor der skal tages højde for langt flere stoffer i sagsbehandlingen.

Det kræver mere koordinering og mere ekspertise – især i forhold til den frygt, som hele vandsektoren sidder med i øjeblikket, og som også var fremherskende på topmødet: at danskerne mister tilliden til drikkevandet.

Dansk Miljøteknologi vil nu tage anbefalingerne videre til landspolitikere.

Problematikken omkring lattergas-udledning fra spildevand er i øvrigt nok den, der har størst chance for at komme videre politisk. Reduktion af lattergas er nemlig ret højt på dagsordenen i regeringens [klimapartnerskab for affald, vand og cirkulær økonomi](#), hvor direktør Lars Schrøder for Aarhus Vand er næstformand.

Partnerskaberne skal aflevere anbefalinger til regeringen i marts.

[Michael Rothenborg](#)